

ГАДААДЫН ИРГЭН, ХАРЬЯАТЫН ГАЗРААС 2020 ОНЫ 03 ДУГААР САРД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

2020 оны 04 дүгээр сарын 03

Улаанбаатар хот

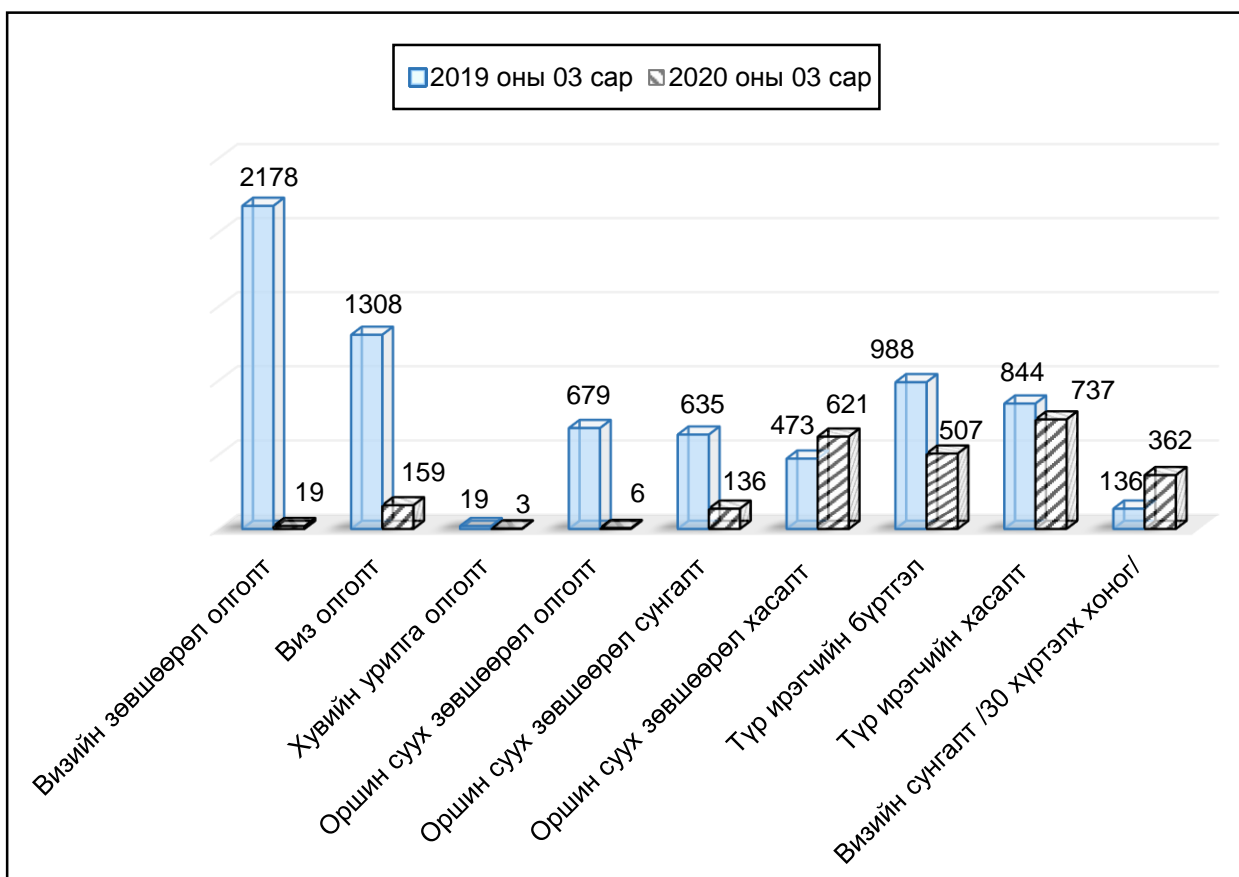
Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Гадаадын иргэн, харьяатын газар нь Төрийн албаны тухай хууль, Гадаадын иргэний эрх зүйн байдлын тухай, Харьяатын тухай хууль болон холбогдох дүрэм, журам, зааврыг үйл ажиллагаандаа мөрдлөг болгон гадаадын болон өөрийн орны иргэдэд түргэн шуурхай, чирэгдэлгүй үйлчлэхэд анхаарч 2020 оны 03 дугаар сард дараах ажлуудыг хийж гүйцэтгэлээ.

НЭГ. ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЛААР

1.1. Виз, зөвшөөрөл, харьяатын чиглэлээр:

Тайлант хугацаанд Монгол Улсад оршин суух үнэмлэх 358 ширхгийг шинээр хэвлэн, 417 ширхэг үнэмлэхийн хүчинтэй хугацааг сунгаж, 63 ширхэг үнэмлэхэд хаягийн хөдөлгөөний бичилт хийн, гадаадын дөрвөн иргэнд регистрийн дугаар олгосон байна. Үйлчилгээний танхимаар 569 иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хүсэлтийг хүлээн авч шийдвэрлэжээ.

Нийт 1898 иргэнд зөвлөгөө, мэдээлэл өгснөөс 1800-1882 дугаарын утсаар 1242, 7585-1882 дугаарын утсаар хоёр, 7013-3459 дугаарын утсаар найм, биечлэн 124, автомат хариулагчаар 522 иргэнд зөвлөгөө мэдээлэл өгч ажиллалаа. Мөн гадаадын гурван улсын таван иргэнд цахим шуудангаар зөвлөгөө, мэдээлэл өгч ажилласан байна.

2020 оны 03 дугаар сарын дээрх тоон үзүүлэлтийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад визийн зөвшөөрөл олголт 99.1 хувиар, виз олголт 87.8 хувиар, хувийн урилга олголт 84.2 хувиар, оршин суух зөвшөөрөл олголт 99.1 хувиар, оршин суух зөвшөөрөл сунгалт 78.6 хувиар, түр ирэгчийн бүртгэл 48.7, түр ирэгчийн хасалт 12.7 хувиар тус тус буурсан, харин оршин суух зөвшөөрлийн хасалт 31.3 хувиар, визийн сунгалт 2.6 дахин тус тус өссөн байна.

Өндөржүүлсэн бэлэн байдал зарласантай холбогдуулан 03 дугаар сарын 16-ны өдрөөс эхлэн хөдөлмөр эрхлэгч, хөрөнгө оруулагч гадаадын иргэдийн Монгол Улсад оршин суух зөвшөөрлийн сунгалтыг цахимаар авч эхэлсэн бөгөөд тайлангийн хугацаанд “Т” ангиллын таван аж ахуйн нэгж, байгууллагын найман гадаадын иргэн, “НГ” ангиллын 14 аж ахуйн нэгж, байгууллагын 26 гадаадын иргэн, нийт 19 аж ахуйн нэгж, байгууллагын 34 гадаадын иргэний оршин суух зөвшөөрлийн хугацааг сунгалаа.

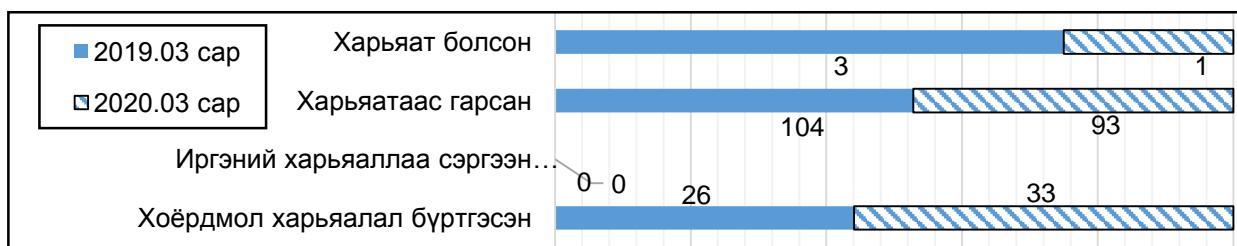
Хилийн зарим боомтыг түр хаах, нэвтрэх хөдөлгөөнийг хязгаарлах тухай Засгийн газрын холбогдох тогтоол, шийдвэртэй холбогдуулан Монгол Улсын виз, визийн зөвшөөрөл олголт, Монгол Улсад түр ирэгч болон албан, хувийн хэргээр оршин суух гадаадын иргэний тус байгууллагаас авах үйлчилгээний тоо буурсан үзүүлэлттэй байна.

Иргэний харьяалал, олон улсын болон гадаад улсын төрийн бус байгууллагын чиглэлээр:

Тайлангийн хугацаанд Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн нэг удаагийн зарлигаар харьяалалгүй нэг хүн Монгол Улсын харьяат болсон бол дөрвөн удаагийн зарлигаар 93 иргэн гадаадын найман улсын харьяат болохоор Монгол Улсын харьяатаас гарсан байна. Дээрх иргэдийн мэдээлэл болон Ерөнхийлөгчийн зарлигийг Гадаад харилцааны яамны Консулын газар, Улсын бүртгэлийн ерөнхий газар, Монгол Улсаас гадаад улсад суугаа Элчин сайдын яаманд хүргэх ажлыг зохион байгууллаа.

Монгол Улсын харьяатаас гарч гадаадын дөрвөн улсын харьяат болох хүсэлт гаргасан 12 иргэний хүсэлтийг шинээр хүлээн авч, гадаадын нэг улсын харьяат болох хүсэлт гаргасан дөрвөн иргэний хүсэлтэд холбогдох байгууллагаас санал авч дүгнэлт гарган Ерөнхий сайдад танилцуулахаар Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт, таван улсын харьяат болох хүсэлт гаргасан 35 иргэний хүсэлтийг Ерөнхий сайдад танилцуулснаар Ерөнхийлөгчийн Тамгын газарт тус тус хүргүүлэв.

Монгол Улсын иргэний харьяаллаа сэргээн тогтоолгох хүсэлт гаргасан харьяалалгүй таван хүний хүсэлтэд холбогдох байгууллагаас санал авч дүгнэлт гарган Ерөнхий сайдад танилцуулахаар Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлсэн.

Мөн хоёрдмол харьяалал үүсгэсэн 33 иргэнийг шинээр бүртгэж мэдээллийн санд оруулсан ба 2020 оны 03 дугаар сарын байдлаар тус байгууллагын мэдээллийн санд хоёрдмол харьяалал үүсгэсэн 3583 иргэн бүртгэлтэй байна.

Тайлангийн хугацаанд үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийн хугацааг сунгуулах хүсэлт гаргасан хоёр олон улсын болон гадаад улсын төрийн бус байгууллагын салбар, төлөөлөгчийн газрын хүсэлтийг хүлээн авсан.

Мэргэжлийн зөвлөлийн хурлаар олон улсын болон гадаад улсын ван төрийн бус байгууллагын салбар, төлөөлөгчийн газрын асуудлыг хэлэлцэн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийн хугацааг сунгалаа. 2020 оны 02 дугаар сарын байдлаар тус байгууллагад бүртгэлтэй үйл ажиллагаа явуулж буй 89 төрийн бус байгууллагын салбар, төлөөлөгчийн газар байна.

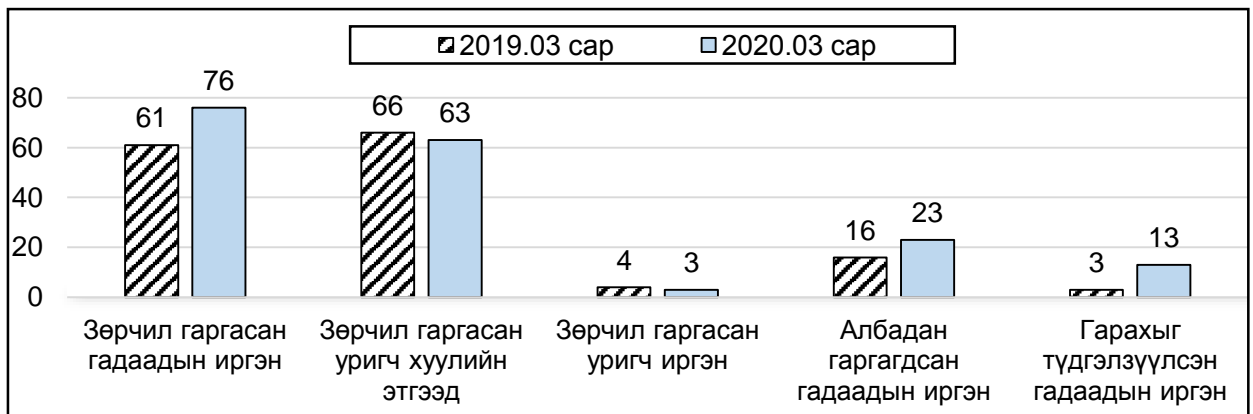
1.2. Хяналт шалгалт, албадан гаргах ажиллагааны чиглэлээр:

Тайлант хугацаанд Гадаадын иргэний эрх зүйн байдлын тухай хуулийн холбогдох заалтыг үндэслэн дөрвөн улсын 23 иргэнийг байгууллагын даргын зургаан удаагийн тушаалаар тус улсаас албадан гаргасан ба мэдээллийг холбогдох газруудад албан бичгээр хүргүүлэх ажлыг зохион байгуулав.

Гадаадын иргэний эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 34 дүгээр зүйлд заасан үндэслэлээр байгууллагын даргын зургаан удаагийн тушаалаар гадаадын таван улсын 13 иргэнийг Монгол Улсаас гарахыг түдгэлзүүлж, нэг удаагийн тушаалаар гадаадын нэг улсын зургаан иргэний хилээр нэвтрэх эрхийг сэргээн ажиллалаа.

Мөн байгууллагын даргын нэг удаагийн тушаалаар гадаадын дөрвөн улсын найман иргэний Монгол Улсад дахин оруулахгүй байх хугацааг сунгасан байна.

Тайлант хугацаанд нэг удаагийн төлөвлөгөөт, гурван удаагийн төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалтыг зохион байгуулж, нийт 8 аж ахуйн нэгж, байгууллага, гадаадын 34 иргэнийг хамруулсан. Түүнчлэн 76 гадаадын иргэн, 63 аж ахуйн нэгж, байгууллага /гадаадын 81 иргэн/, гурван уригч иргэн /гадаадын гурван иргэн/-д Зөрчлийн тухай хуулийн дагуу шийтгэл оногдуулж, 28,510,000 /хорин найман сая таван зуун арван мянга/ төгрөгийг улсын төсөвт төвлөрүүллээ.

2020 оны 03 дугаар сарын дээрх тоон үзүүлэлтийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад зөрчил гаргасан гадаадын иргэн 24.6 хувиар, албадан гаргагдсан гадаадын иргэн 43.8 хувиар, гарахыг түдгэлзүүлсэн гадаадын иргэн 4.3 дахин тус тус өссөн, харин зөрчил гаргасан уригч иргэн 25 хувиар, зөрчил гаргасан уригч хуулийн этгээд 4.5 хувиар тус тус буурсан байна.

ХОЁР. УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТАЛААР

2.1. Тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт, дотоод ажил, хүний нөөц, сургалт, олон нийттэй харилцах чиглэлээр:

Өндөржүүлсэн бэлэн байдлын зэрэгт хэсэгчилсэн байдлаар шилжсэнтэй холбоотойгоор тус байгууллагаас авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайланг хоёр удаа албан бичгээр Хууль зүй, дотоод хэргийн яаманд, “Дэлхийн Монголчууд” хөтөлбөрийн 2020 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний эхний улирлын биелэлтийг албан бичгээр Хууль зүй, дотоод хэргийн яам болон Гадаад харилцааны яаманд тус тус хүргүүллээ.

Төрийн болон албаны нууцтай танилцах эрх бүхий албан тушаалтны жагсаалтыг шинэчлэхээр Тагнуулын ерөнхий газрын саналыг албан бичгээр авч, байгууллагын даргын 2020 оны А/87 тушаалаар “Гадаадын иргэн, харьяатын газрын төрийн болон албаны нууцтай танилцах эрх бүхий албан тушаалтны жагсаалт”-ыг шинэчлэн баталсан.

Байгууллагын 2020 оны сургалтын төлөвлөгөө, байгууллагын даргын 2020 оны А/33 дугаар тушаалын дагуу хяналтын улсын байцаагчийн эрх олгох ээлжит сургалт эхлээд байна.

Цаг үеийн нөхцөл байдалтай холбогдуулан шашны байгууллагуудын талаар Хяналт шалгалтын газрын хяналтын улсын байцаагчаас тодруулга ярилцлага бэлтгэн, олон нийтэд хүргэх ажлыг зохион байгууллаа.

Хууль зүй, дотоод хэргийн салбарын хэмжээнд 2000-2020 онд улсын төсвийн болон гадаадын зээл тусламжийн санхүүжилт, хөрөнгө оруулалтаар босгосон бүтээн байгуулалтыг харуулсан баримтат киног “Монгол HD” телевизтэй хамтран бүтээж байгаатай холбогдуулан байгууллагын холбогдох мэдээллийг түүхэн замнал /2000-2020 оны бүтэц зохион байгуулалт/, бүтээн байгуулалт, түүний үндэслэл, хэрэгцээ /тухайн үеийн нөхцөл байдал/, арга хэмжээ, үр дүн зэргийг агуулгын хүрээнд бэлтгэж хүргүүлсэн. Мөн баримтат киноны зураг авалтын бэлтгэл ажлыг ханган зураг авалтыг зохион байгуулж ажиллалаа.

Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний хүрээнд авлигын хор аюулыг ухуулан таниулах, авлигыг үл тэвчих үзлийг төлөвшүүлэх зорилго бүхий зурагт хуудас, 10 секундийн видео бичлэгийг англи, монгол хэл дээр бэлтгэж олон нийтэд хүргэв.

Төв болон орон нутаг дахь газарт нийт 39 өргөдөл, нэг гомдол ирснийг хүлээн авч, бүртгэлжүүлэн харьяалах газар, хэлтэст нь шилжүүлснээс 27 өргөдөл, нэг гомдол шийдвэрлэгдэж, 12 өргөдөл шийдвэрлэлтийн шатандаа байна. Хугацаа хэтэрсэн өргөдөл, гомдол байхгүй.

“COVID 19” вирусийн халдвараас урьдчилан сэргийлэх зорилгоор тус байгууллагад нэвтрэх иргэдийг угтах, халууныг хэмжих, бүртгэл хийх албан хаагчдын 03, 04 дүгээр сард ажиллах өдрийн хуваарийг батлан ажиллалаа. Мөн гамшгаас хамгаалах өндөржүүлсэн бэлэн байдал цуцлагдах хүртэл Гадаадын иргэн, харьяатын газрын “COVID 19” вирусийн халдвараас урьдчилан сэргийлэх ажлын төлөвлөгөөг боловсруулан баталсан. Гадаадын иргэн, харьяатын газрын

“COVID 19” вирусийн халдвараас урьдчилан сэргийлэх ажлын төлөвлөгөөний дагуу авч хэрэгжүүлсэн болон цаашид хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаар байгууллагын Гамшгаас хамгаалах орон тооны бус штаб нэг удаа хуралдав.

“Заавар батлах тухай” Монгол Улсын Шадар сайдын 2018 оны 120 дугаар тушаалын гуравдугаар хавсралтаар баталсан “Байгууллага, аж ахуйн нэгжийн гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөө боловсруулах заавар”-ын дагуу тус байгууллагын “Гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөө”-г шинэчлэн боловсруулах ажлын хэсгийг байгуулан ажиллаж байна.

Улсын онцгой комиссын шуурхай штабт халдвар хамгааллын хэрэгслийн судалгааг гаргаж uok.shtab@nema.gov.mn цахим шуудангаар хүргүүлэв.

Эмчээс 03 дугаар сарын 09-ний өдөр байгууллагын төв байрны бүх өрөө, тасалгаагаар явж албан хаагчдад ““COVID 19” вирусийн халдвараас урьдчилан сэргийлэх арга зам” сэдэвт хичээлийг зааж, зөвлөмжийг орон нутаг дахь нэгж нэгж бүрд хүргэсэн. Мөн 03 дугаар сарын 09-ний өдөр болон болон 03 дугаар сарын 17-оос 20-ны өдрүүдэд төвийн албан хаагчдын биеийн халууныг хэмжих, зөвлөгөө өгч ажиллалаа. Албан хаагчдын биеийн дундаж температур 36.4° байсан.

03 дугаар сарын 10-ны өдөр байгууллагын төвийн А, Б байранд “Цасны хачир” ХХК-тай хамтран ажиллах №0044 дугаар гэрээний дагуу ариутгал, халдваргүйжүүлэлтийг байгууллагын төв байрны бүх өрөө тасалгаа, цайны газар, спорт заал, автографш, архивын өрөө, хонгилуудад хийлээ. Мөн байгууллагаар үйлчлүүлсэн болон нэвтэрсэн иргэдийг бүртгэж, халууныг хэмжин шаардлагатай тохиолдолд асуумж авч, зөвлөгөө өгөн ажиллаж 03 дугаар сарын 31-ний өдрийн байдлаар нийт 1666 иргэд нэвтэрч бүртгүүлснээс биеийн дундаж температур 36.6°С байв.

“COVID 19” вирусийн халдвараас урьдчилан сэргийлэх, бэлэн байдлыг хангахад зориулж нэг удаагийн амны хаалт 2925 ширхэг, даавуун амны хаалт 2103 ширхэг, шүүлтүүртэй амны хаалт 380 ширхэг, хамгаалах хувцас 122 ширхэг, нүүрний пластик хамгаалалт 100 ширхэг, нэг удаагийн малгай 153 ширхэг, нэг удаагийн бээлий 1150 ширхэг, хамгаалах нүдний шил 20 ширхэг, гар ариутгалын халдваргүйжүүлэгч бодис 175 литр, эмнэлгийн спирт 15 литр, ариутгалын бодис 258 хайрцаг, халуун хэмжигч 20 ширхгийг хүлээн авч хуваарийн дагуу орон нутаг дахь газар, хэлтэст хүргүүлсэн.

Мөн орон нутаг дахь газар, хэлтэст “COVID 19” вирусийн халдвараас урьдчилан сэргийлэх 14 цуврал зурагт сануулга зөвлөмжийг хүргүүлсэн.

2.2. Хууль, эрх зүй, гадаад харилцааны чиглэлээр:

Байгууллагын үйл ажиллагаанд хамаарах хэрэглэгдэхээ больсон Засгийн газрын 2001 оны 71, 2011 оны 04 дүгээр тогтоолыг хүчингүй болгуулах Засгийн газрын тогтоолын төсөл, танилцуулгыг боловсрууллаа.

Эрх зүйн сурталчилгааны чиглэлээр 2020 онд авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд тусгах саналыг нэгтгэн Хууль зүй, дотоод хэргийн яаманд хүргүүлсэн.

Тайлант хугацаанд 12 албан хаагчийн хувийн ашиг сонирхлын урьдчилсан мэдүүлгийг Авлигатай тэмцэх газарт хянуулахаар хүргүүлсэн. Мөн ашиг сонирхлын

зөрчилгүй гэдгээ илэрхийлэх, зөрчил үүссэн тухай мэдэгдлийг долоон албан хаагч гаргасан байна.

Авлигатай тэмцэх газраас ирүүлсэн заавар, зөвлөмжийн дагуу тус байгууллагын www.iaac.mn цахим хуудаст байрлах Сургалт бүртгэх цэсэд байгууллагын 2018, 2019 онд сургалтад хамрагдаагүй 103 албан хаагч, 2019 оны 06 дугаар сараас хойш шинээр томилогдсон 10 албан хаагчийн овог нэр, нэгж, албан тушаал, регистрийн дугаар, утас, цахим шуудангийн хаягийн мэдээллийг орууллаа.

Европын аюулгүй байдал хамтын ажиллагааны байгууллагын Азийн түнш орон Тайландын Вант Улсад 2020 оны 06 дугаар сард зохион байгуулагдах “Цагаачдын хөдөлмөр эрхлэлтийн менежментийг сайжруулах шилдэг туршлага” сэдэвт сургалт, Бүгд Найрамдах Энэтхэг Улсын Энэтхэгийн техник, эдийн засгийн хамтын ажиллагааны хөтөлбөрийн хүрээнд тус улсад зохион байгуулагдах “Кибер аюулгүй байдлын тусгай хөтөлбөр” сэдэвт сургалтад холбогдох албан хаагчдыг оролцуулах бэлтгэлийг хангасан.

Байгууллагын дарга Бүгд Найрамдах Солонгос Улсаас Монгол Улсад суугаа Элчин Сайдын яамны Консул Кил Кан Муг-ийг байгууллагадаа хүлээн авч уулзав. Тус уулзалтаар Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын визийн журамд орсон нэмэлт өөрчлөлтийн талаар мэдээлэл аван, цаашдын хамтын ажиллагааны талаар санал солилцов.

2.3. Мэдээллийн технологийн чиглэлээр:

Монгол Улсын харьяат болох хүсэлтийг бүртгэх программ хангамжийн хөгжүүлэлтийг хийж байна.

“Тридум Кей” ХХК-аас 60 ширхэг тоон гарын үсгийн e-Token төхөөрөмжийг худалдан авсан бөгөөд холбогдох тохиргоог хийлгүүлэхээр төхөөрөмжүүдийг Үндэсний дата төвд хүргүүлсэн.

2.4. Санхүү, хөрөнгө оруулалт, хангамжийн чиглэлээр:

Гадаадын иргэн, харьяатын газрын даргын багцад Монгол Улсын Төсвийн тухай хуулийн дагуу 2020 онд 7.7 тэрбум төгрөг батлагдсан. 03 дугаар сард 1 тэрбум 794.1 сая төгрөгийн санхүүжилт олгогдсоноос 1 тэрбум 279.6 сая төгрөгийг зохих дүрэм, журмын дагуу анхан шатны баримтыг үндэслэн зарцуулсан.

Гадаадын иргэний эрх зүйн байдлын тухай хууль, Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хууль, Засгийн газрын 2003 оны 172 дугаар тогтоолын дагуу энэ оны 03 дугаар сарын байдлаар 480.7 сая төгрөгийн тэмдэгтийн хураамжийн орлого, 195.3 сая төгрөгийн хүү торгуулийн орлогыг улсын төсөвт төвлөрүүлэн ажиллалаа.

2020 оны худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөний дагуу 2020 оны Тоног төхөөрөмж, техник хэрэгсэл, Мэдээлэл, технологийн лиценз, Гадаадын иргэдийн цахим бүртгэл, Дүрэмт хувцасны тендерийг цахимаар зарлаж, сонгон шалгаруулалт хийгдэж байна.

Байгууллагын төв байрын угтах хэсгийн засварын ажлыг “Зөв хийц” ХХК бүрэн хийж дуусгасан бөгөөд албан хаагчдын дотоод нөөц бололцоог дайчлан өрөө, тасалгаануудад урсгал засварын ажлыг эхлүүлээд байна.

2.5. Хяналт шинжилгээ, аудитын чиглэлээр:

Гадаадын иргэдийн бүртгэл, хяналтын 2020 оны 02 дугаар сарын статистик мэдээг Хууль зүй, дотоод хэргийн яаманд, байгууллагын 2020 оны 02 дугаар сарын үндсэн үйл ажиллагааны мэдээг Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийн Ажлын алба, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар, Ерөнхий сайдын Ажлын албанд тус тус албан бичгээр хүргүүлсэн.

Санхүү, хангалт, үйлчилгээний газрын үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийх байгууллагын даргын баталсан удирдамжийн дагуу харилцах, касс, цалин хөлс болон бусад холбогдох анхан шатны баримтын бүрдэл, төсвийн хөрөнгийг батлагдсан төсвийн хүрээнд зориулалтын дагуу зарцуулж байгаа эсэхэд хяналт шалгалтыг зохион байгуулж, илэрсэн зөрчлийг арилгах тухай зөвлөмж, хугацаатай үүрэг өгч ажиллалаа.

2.6. Хилийн боомт, орон нутгийн чиглэлээр:

Гадаадын иргэний эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 22 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2018 оны 145 дугаар тогтоолд заасны дагуу гадаадын гурван иргэнийг орох чиглэлд хил нэвтрүүлэлгүй буцаасан.

Улсын онцгой комисст энэ оны 03 дугаар сарын 03-ны өдрийн 01/437 дугаар албан бичгээр Монгол Улсад оршин сууж буй гадаадын иргэдийн танилцуулгыг хүргүүлж, тэдгээрийн визийн хугацааг хэрхэн сунгах талаар Улсын онцгой комиссын энэ оны 03 дугаар сарын 08-ны өдрийн 04 дүгээр тогтоолд тусгууллаа.

“Коронавируст халдвараас урьдчилан сэргийлэх зарим арга хэмжээний тухай” Улсын онцгой комиссын 2020 оны 03 дугаар сарын 08-ны өдрийн 04 дүгээр тогтоол, “Зорчигч тээврийн хөдөлгөөнийг түр зогсоох тухай” Улсын онцгой комиссын мөн оны 03 дугаар сарын 10-ны өдрийн 05 дугаар тогтоол, “Иргэд зорчигч тээврийн хөдөлгөөнийг хязгаарлах тухай” Улсын онцгой комиссын мөн оны 03 дугаар сарын 10-ны өдрийн 06 дугаар тогтоолын хэрэгжилтэд тухай бүр хяналт тавин ажиллаж байна.

ГАДААДЫН ИРГЭН, ХАРЬЯАТЫН ГАЗАР